

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 25. lutego. Rada gminy miasta Lwowa uchwaliła na plenarnym posiedzeniu dnia 14. b. m. przez jednogłośnie aklamacyę ofiarować i nadać JW. Panu wice-prezydentowi c. k. Namiestnictwa wschodniej Galicyi *Józefowi Kalchbergowi* prawo honorowego obywatelstwa tej stolicy — w dowód powszechnej wdzięczności za przeprowadzenie z podziwienia godną oględnością i szybkością dzieła indemnizacyi i zniesienia ciężarów gruntowych, tudzież za utworzenie towarzystwa ku dostarczaniu tańszej żywności, za reorganizacyę towarzystwa ku wykształceniu muzyki w Galicyi, za skuteczne przyczynienie się do oświetlenia miasta gazem, nakłonic za okazaną przy każdej sposobności szczerą zyczliwość miastu Lwowu.

Deputacya złożona z trzydziestu członków, która się dnia 17. b. m. z prośbą reprezentacyi miasta udała do JW. króla, użyła następujące słowa:

„Deputacya ma wielce zaszczytną i przyjemną misję ofiarować JW. Panu prawo honorowego obywatelstwa stołecznego miasta Lwowa. Krótki wprowadzić jest czas działania pańskiego w naszym kraju, jednak świetne skutki jakie już potąd odniosło, wzbudzają podziwienie i powszechne uznanie. To działanie pańskie szczególnym jest dowodem, że jesteś dobrodziejem i prawdziwym przyjacielem tej gminy.

Wdzięczne obywatelstwo odwzajemnia dążności pańskie miłością i przywiązaniem.

Chcąc to czynem udowodnić, a nieposiadając nic droższego nad prawo obywatelstwa, prosimy JW. Pana imieniem tej gminy abyś je przyjął z równie szczerą chęcią, z jaką je ofiarujemy.“

(Szczerze wsparcie wdów i sierot gminy izraelskiej.)

Gmina izraelska miasta Lwowa ofiarowała na zaopatrzenie i wsparcie licznych wdów i sierot pozostałych po zmarłych w przeszłym roku na cholere, zebrana w drodze składki znamienita suma 5968 zlr. 27 kr. m. k. Według życzenia reprezentantów gminy i szlachetnych dawców rozdano tę sumę w magistracie pod przewodnictwem przełożonego magistratu i w obecności członków gminy, którzy się odznaczyli gorliwością w zbieraniu składki, dnia 19. i 20. grudnia r. z. potem dnia 16. stycznia i 4. lutego r. b. między namienione wdowy i sieroty.

Magistrat miasta Lwowa oceniając należycie godną naśladowania szczerobliwość tutejszej gminy izraelskiej podaje ten akt dobroczynny do wiadomości powszechnej i wyraża publicznie i w drodze urzędowej najczulsze podziękowanie tym mieszkańcom, którzy się głównie do zebrania powyższej składki przyczynili. Są to panie: Wittta Bernstein, M. Ettinger, J. J. Goldbaum, Rachel Czyzes, S. J. Katz, Feige Horowitz, M. Schütz, Mentschke Lauer, — pp. Jakob Herz Bernstein, Marcus Wolf Ettinger, O. M. Goldbaum, Józef Hersch Mieses, M. Rachmiel Mieses, Dawid Herz Sokal, Izak Menkes, Mojżesz Flieg, Schmelke Sokal, Leib Blauer, Simche Nathan Olenberg wice-rabin obwodowy, i Wolf Blumenfeld nauczyciel.

Lwów, 6. lutego 1856.

(Rozporządzenia na giełdzie wiedeńskiej.)

Wiedeń, 22. lutego. C. k. izba giełdowa wydała następujące obwieszczenie: Ażeby ile możności zapobiedz wydarzającym się przy większym natłoku spraw przeszkodom w rozwijaniu spraw giełdowych, uznana izba giełdy za rzecz stosowną rozporządzić:

1. Najpóźniej o czwartej godzinie po południu każdego dnia giełdowego muszą ci, którzy są obowiązani do wymienienia, oznajmić w piśmie drugiej stronie tych, którzy tego samego dnia mają dostarczać lub odbierać efekta. Za zaniedbanie w tej mierze skazuje izba giełdowa opieszatego na dyscyplinarną karę od 5 do 25 r. na rzecz powszechnego instytutu dobroczynności. Zapłacenie tej kary

nie uwalnia jednak opieszatego od obowiązku zapłacenia w tym samym dniu przyjętej na siebie należności i zareczenia za wynikające z dalszego zaniedbania prawne skutki.

2. Najpóźniej o godzinie pół do dwunastej, to znaczy aż do otworzenia giełdy, muszą być załatwione wszelkie dyferencye spraw, które w przeszłym dniu przypadły, gdyż w przeciwnym razie za doniesieniem partyi, skazuje izba giełdowa opieszatego za niedopełnienie przyjętych na siebie w giełdzie zobowiązań na utratę prawa odwiedzania giełdy.

3. Rozkazuje się agentom giełdy dawać partyom pisemne rewersa na zawarte przez nich lub za pośrednictwem ich załatwione sprawy, gdyż izba giełdowa uchyli się nadal od wykonywanego dotychczas załatwiania po dobremu sporów, które z jej spraw wynikają. Wiedeń, 19. lutego 1856. C. k. izba giełdowa. Robert m. p. Murmann m. p.

Ameryka.

(Anarchya w Meksyku.)

Dziennik wychodzący w San Francisco donosi o wypadkach w Meksyku dalsze szczegóły, i pisze między innymi: „Generał Juan Alvarez ustępując 10. grudnia z posady prezydenta republiki meykańskiej, mianował generała Commonfort swoim następcą. Rada rządowa odmówiła mu swego posłuszeństwa, i na ostatnim posiedzeniu postanowiła odroczyć się na czas nieoznaczony. Wkrótce przed tem odroczeniem ustąpił z posady swojej Valentin Gomez Varias, minister spraw wewnętrznych. Niezależne prawa, rządzi się też nimi i nie podlega w niczem prawom cywilnym. W wypadkach tak zbrodni jak i przestępstwa wydaje samo duchowieństwo wyrok na księży. Minister sprawiedliwości zniósł te przywileje na własną swą odpowiedzialność i z własnej powagi, lecz arcybiskup meykański, Lazaro, zaniósł protest przeciw wszelkim sądom cywilnym aż do otrzymania instrukcyi od J. S. papieża. — Partya konserwatystów powołała na prezydenta generała Uruga, meykańskiego dawniej pełnomocnika na Dworze pruskim. Za powrotem do Vera Cruz uwieziono go jednak, i miano go zawieźć do Meksyku. W pół drogi jednak ujęła się za nim jedna część jego eskorty, a podczas sprzeczki zład wynikłej powiodło się generałowi uniknąć z pod straży. — Mieszkańce miasta Meksyku uważają się wielce na wojska generała Alvarez, które złożone z Indian i z inych na-pół dzikich ludzi gotowe każdej chwili dopuścić się rabunku i zabójstwa. — Terazniejszy więc stan rzeczy w Meksyku gorszy jeszcze od dawniejszego, a chociaż rząd i władze publiczne uznawano, panowała jednak w całym kraju największa anarchya. Każdy robi to, co mu się podoba. W Tampico, Garza i Traconis toczy się walka o władzę zwierzchniczą, a w Chihuahua wszczęli Yrigoyeny rokosz przeciw gubernatorowi Trias. Vidauri rządzi się samowolnie w Leon i Cohauila, a generał Ampudia w Yucatan. W jednym tylko wszysej się mniej więcej zgadzają, a mianowicie w nienawiści przeciw wszelkiemu wpływowi amerykańskiemu.“

Hiszpania.

(Utworzenie rady państwa nie przeszło w Kortezech. — Depesza z 19. lutego.)

Podług doniesień z **Madrytu** z 14. lutego odrzuciła komisya Korteżów wszystkie ustawy odnoszące się do utworzenia rady państwa, które minister spraw wewnętrznych jej przedłożył. — Na ostatnim posiedzeniu Korteżów odrzucio siódma klauzula ustawy wyborczej, ułożoną w duchu poprawki, ażeby od roku 1860 każdy wyborec umiał czytać i pisać.

— Depesza z Madrytu z 19. lutego donosi: „Skład dyrygującego wydziału towarzystwa „Credit mobilier“ nie został jeszcze ogłoszony. — Wyплаты za miesiąc luty są zabezpieczone.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Sprawy parlamentu z 19. lutego.)

London, 20. lutego. Królowa i księżę Albert oglądali wczoraj przed południem w Woolwichu w towarzystwie Lordów Hardinge i Panmure zdobyte w Sebastopolu i Bomarsundzie trofea (działa, moździerze itp.), a potem odwiedzili żołnierzy rannych w Krymie, przyezem Jej Mość Królowa pytała każdego najlaskawiej o stan zdrowia. Wieczorem była uczta w pałacu Buckingham, na której

znajdowali się pomiędzy innymi hrabia i hrabina Persigny, poseł hawnowski z małżonką, Lord i hrabina Granville, wicehrabia Hardinge z żoną i Sir James Graham.

Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej oznajmił **Lord Grey**, że przedłoży w piątek poprawkę do wniosku Lorda Lyndhurst, odnoszącego się do mianowania Lorda Wensleydale dożywotnim parą Anglii. Poprawka ta jest tej treści: „Ponieważ najznakomitsi prawnicy utrzymują jednogłośnie, że korona ma prawo ustanawiać dożywotnie parostwa, i dawnymi czasy robiła w pojedynczych wypadkach użytek z tego prawa, przeto niepowinna izba zarzucać nieprawość patentowi, którym wielce szanowny baron Parke mianowany został dożywotnie Lordem Wensleydale, ani też wychodząc z tego przypuszczenia odmawiać mu miejsca pomiędzy parami Anglii.“ Na przypadek, jeżeli wydział przywilejów przyjmie tę poprawkę, zapowiedział jeszcze **Lord Grey** następujące rezolucje: 1) Choć są dowody na to, że nie zbyt dawnymi czasy nadawano kilkakrotnie kobietom dożywotnią godność parów, nie zdarzyło się przecież w przeciągu 400 lat już ani razu, żeby mieszczanin (*commoner*) otrzymał dożywotnią godność para, i na tej zasadzie przyjęty został do izby pierwszej. 2) Ponieważ więc nadanie dożywotniej godności para Lordowi Wensleydale nie ma żadnego przykładu w nowszych czasach, przeto nie może izba pochwalić tego bynajmniej, że Jej Mość Królowa bez przyzwolenia parlamentu robi użytek z takich przywilejów, które wprawdzie podług ustaw przysługują koronie, ale o których powiedzieć można, że używano ich tylko w dawniejszych czasach naszej historii, gdy konstytucja kraju w wielu względach nie była jeszcze należycie ustalona. 3) Nadanie godności para na dożywocie może być w pojedynczych wypadkach korzystne również dla izby Lordów jak i dla publiczności; ale częste nadawanie tej godności mogłoby bardzo łatwo pociągnąć za sobą nadużycia, jeżeli nie zapobiegnie się temu stosownymi środkami ostrożności. 4) Izbie więc wypada zastanowić się nad tem dokładnie, jakimi środkami należałoby przeszkodzić temu, by patent nadany Lordowi Wensleydale nie służył za przykład do dalszych mianowań tego rodzaju, a zarazem uzyskać dostateczną rękojmię przeciw wszelkim nadużyciom w tej mierze. **Lord Derby** oznajmił potem, że we czwartek będzie interpelował rząd o obowiązki i odpowiedzialność ministra wojny i naczelnego wodza armii. **Lord Hardwicke** pytał, co rząd zamysła uczynić z okrętami wojennymi, które Rosjanie zatopili w zatoce Sebastopola. **Lord Palmere** odpowiedział, że użyte zostaną wszelkie środki, które mogą się przyczynić do zupełnego ich zniszczenia.

Wczoraj przyjęto wniosek **Mackinnona** względem ustąpienia właścicielami fabryk. Wniosek zaś **Kinga**, żeby wydrukować angielski kodeks statutów z opuszczeniem nieużywanych już lub wyraźnie zniesionych ustaw dla użytku izby, odrzucono 164 głosami przeciw 63.

Francya.

(Pocztą paryską. — Raport legii honorowej. — Zapasy zboża. — Nauki głucho-niemym. — Nowiny dworu. — Artykuł z *Constitutionnela*.)

Paryż, 20. lutego. Dyrekcya legii honorowej ogłasza w *Monitorze*, że w listopadzie 1854, gdy wielki kanclerz orderu składał Cesarzowi raport z czynności komisji w sprawie dawnych żołnierzy republiki i cesarstwa, wynosiła liczba obdzielonych dożywotnią pensją dawnych wojskowych 17.019, między którymi było 2245 ośmdziesięcioletnich, 8157 siedmdziesięcio- a 6617 sześćdziesięcioletnich starców. Odtąd odbywało się regularnie udzielanie wsparcia, i wielki kanclerz na przedstawienie komisji przypuścił nanowo 4423 dawnych żołnierzy do dożywotniego wsparcia. W ogóle więc od dnia 1go stycznia 1852 aż do 31go grudnia 1855 obdzielono wsparciem 21.444 wojskowych, z których jednak w tym samym przeciągu czasu umarło 5133 osób. Pomiedzy pozostałe po nich rodziny rozdano z niewybranych jeszcze zaległości ich zapomogi w ogóle 120.984 franków. — Na prośbę kilku kupców z Hawru wysłał minister wojny oddział 4go szwadronu pociągu do pomocy przy wykładaniu i przenoszeniu na ląd nadesłanych tam ogromnych zapasów zboża i maki. — Arcybiskup Paryża ustanowił osobne konferencye dla głuchoniemych, które, z wyjątkiem lata, odbywają się pod kierunkiem księdza Lamberta w kościele św. Rocha, i służą do zapoznawania ich z zasadami religii, moralności i świętych sakramentów. Książę Jerome Bonaparte, stryj Cesarza, przyjmował dziś hrabiów Clarendona, Buola i Cavoura, i baronów Brunnowa, Hübnera i Bourqueneya, członków konferencyi paryskiej. — U hrabiego Walewskiego będzie dziś wieczór wielka uczta dyplomatyczna, na której mają się znajdować wszyscy obecni w Paryżu pełnomocnicy konferencyi. — Pan Manderström, następca hrabi Löwenhjelma w ambasadzie szwedzkiej, przybył dziś do Paryża.

— Dziennik *Constitutionnel* zawiera artykuł p. Granier de Casagnac z napisem „Święte przymierze,“ w którym pisze między innymi:

„Dla uspokojenia narodów wypadłoby więc zawrzeć nowe przymierze święte z uniknieniem błędów dawniejszego, to jest przymierze nie zasadzające się na nieufności i niedowierzaniu państwu francuskiemu. zwłaszcza że żadna organizacya europejska przeciw Francyi lub bez niej nie mogłaby się ostać na długo. — To nowe zjednoczenie się wielkich państw europejskich ma przyjść wkrótce w Paryżu do skutku. — Tem samem już, że w Paryżu wybrano miej-

sce na najważniejszy jaki był kiedy kongres, i o którym dzieje będą wspominać, dano pierwszy dowód szczerego nawrotu ku Francyi, a przeto i do zasad wolności rozsądnej. A jakkolwiek może być rozwój postępu od lat kilku w Niemczech, Austrii i Pruszech — zawsze będzie prawy brzeg Renu, Berlin, Wiedeń i Frankfurt tylko przeszłością, a Francya i Paryż teraźniejszością i przyszłością. Znany jest każdemu — jeżeli nie co do osnowy, ale co do ducha traktat powszechny, jaki w Paryżu ma być negocyonowany i podpisany, a traktat ten będzie każdemu narodowi, każdemu w szczególności człowiekowi już gwarancją cywilizacyi. Za tem po części oddaniem Francyi zadośćuczynieniem pierwszym i słusznem nastąpić powinno i drugie, jakiego każdy wygłada, i które jeżeli już nie pierwszą myślą, to przynajmniej będzie pierwszą czynnością rozpoczynającego się kongresu. Mniemamy przedewszystkiem modyfikacye aktu konkluzyjnego kongresu wiedeńskiego, którym zobowiązują się wszystkie strony nie wchodzić w żadne układy z dynastją napoleońską. Stan teraźniejszy stosunków dyplomatycznych Francyi z wielkimi mocarstwami europejskimi jest wprawdzie prawdziwym i zupełnym uznaniem, z tem wszystkimi jest to rzeczą ważną dla pokoju i porządku, aby ci, którym zależy na ich zniweczeniu, nie znaleźli żadnego w tym względzie ułatwienia. Stronnictwa łatwo się podają ułudzie; wypada więc, by w tej sprawie poznały dobrze usposobienie Europy dla Francyi. Łatwo być może, że pewne ważne postanowienia, które od roku 1830 zmieniały stan Europy uświęcony na kongresie wiedeńskim, przyjdą na kongresie paryskim pod rozważenie, to jednak pewna, że duch traktatu z roku 1815 i jego dążności zmianie ulegną.“

Włochy.

(Kolonizacya Sardynii. — Zaburzenia w Faenzy. — Kolej z Neapolu do Rzymu.)

Turyń, 15. lutego. Na przedwczorajszym posiedzeniu przedłożono izbie deputowanych projekt do ustawy względem sprzedaży 60.000 hektarów (po 200 sążni kwadratowych) dóbr skarbowych na wyspie Sardynii. Dobra te chce zakupić towarzystwo krajowych kapitalistów i bankierów, którego fundusz wynosi 20 milionów franków, a które ma zamiar upłodnić i zaludnić ten rozległy obszar ziemi za pomocą krajowych i zagranicznych kolonistów. Wyspa Sardynia, ten najszacowniejszy ale nieogładzony jeszcze klejnot w koronie królewskiej, łączy w sobie tak korzystne warunki klimatu, ziemi i położenia, że może kiedyś stać się niewyczerpanym źródłem rolnictwa, handlu i przemysłu; ale dotąd rozbijały aię wszelkie usiłowania w tym względzie.

— Podług listów z *Romagny* zaszyły niedawno zaburzenia w *Ceprano* — zaburzenia osób przyaresztowano i odwieziono do twierdzy *Ceprano* w republiki San Marino.

— Z **Rzymu** donoszą pod dniem 9. lutego: „Król Neapolu zezwolił na wybudowanie kolei żelaznej między Rzymem i Neapolem na *Ceprano*.“

Niemce.

(Wyjazd hr. Orłowa z Berlina.)

Berlin, 20. lutego. Hrabia Orłow wyjechał dziś zrana w towarzystwie hrabi Chreptowicza, ambasadora w Belgii i kilku sekretarzy. Wczoraj miał audyencyę u Jego Mości Króla, potem był z hrabią Benckendorffem na obiedzie we dworze, a wieczór odbył konferencyę z prezydentem ministrów.

Szwecya.

(Wicekróla lista cywilna.)

Chrystiania, 12. lutego. Następca tronu pobiera jako wicekról Norwegii dodatek do apanażu w kwocie 24.000 talarów. Podczas nieobecności jego w państwie będzie się od tej sumy odciągać 4000 talarów, które ma pobierać na przygodne wydatki pierwszy członek rady państwa w Chrystianii.

Rosya.

(Czynność w wydziale wojskowym. — Skoncentrowanie się w Finlandyi.)

Petersburg, 12. lutego. Tutejsza gazeta wojskowa donosi, że w miejsce księcia Gorczakowa, przeniesionego do armii zachodniej i centralnej, obejmuje generał Lüders adjutanturę przy armii południowej i krymskiej. W wojennym podziale armii rosyjskiej niezasła więc dotąd żadna jeszcze zmiana i w ogóle niewydano jeszcze ani jednego rozkazu do zawieszenia dalszych uzbroyeń. Przeciwnie organizacya milicyi państwa (a właściwie pułków kozackich w gubernii czernichowskiej i puławskiej) odbywa się z wielką gorliwością, a nadzwyczajnej komisji rekrutacyjnej, którą Cesarz Mikołaj ustanowił dla dokładniejszego przeprowadzenia konskrypcyi, nakazano jak największy pośpiech.

— Z **Abo** donoszą dziennikowi *N. Z.* z 5. lutego: „Komisya kwaterunków w mieście naszym zapowiedziała właścicielom domów i gminie miejskiej, że od 27. kwietnia aż do 13. listopada r. b. będzie podług urzędowych doniesień stać w mieście trzykroć większa siła zbrojna, niż kiedykolwiek od początku wojny naraz tu skoncentrowano.“

Księstwa Naddunajskie.

(Regulacye poddańcze.)

Z **Bukaresztu** donoszą z 9. lutego: Dawniej już wyszło rozporządzenie, że wszelki rodzaj pańszczyzny lub zobowiązań rol-

nika do pełnienia służby lub robocizny bezpłatnej ma zupełnie ustać; teraz zaś wydano rozporządzenie i ogłoszono protokół spisany przez nadzwyczajną radę administracyjną, którym postanowiono, że wszelka robocizna włóścian odbywana i wynagrodzona być ma na mocy obojętnej wprzód umowy.

Turecja.

(Iraide cesarskie. — Dalsze linie telegraficzne. — Kontyngensa angielskie. — Testament Siostry Miłosierdzia. — Tryb rzadu w prowincjach sławiańskich.)

Z **Konstantynopla** otrzymano na Tryest doniesienia sięgające po dzień 11. b. m. Do ważniejszych należy ta wiadomość, że Sultana nadał Europejczykom prawo kupna i posiadania w Turcyi posiadłości ziemskich i kazał w tym względzie ogłosić w meczetach „Iraide“ cesarskie.

— Porta wysoka wydała rozkaz do wyciągnięcia linii telegraficznej z Konstantynopla do Belgradu na Philippopol i Nisse; tudzież z Philippopola do Skutar w Albanii, a z Siliwry do Saloniki.

— Według doniesień dziennika *Presse de l'Orient* zamierza rząd angielski nawet w razie zawarcia pokoju zatrzymać w służbie swej obce kontyngensa i wysłać je do Indyi i innych kolonii. *Journ. de Const.* potwierdza tę wiadomość i dodaje, że legię angielsko-niemiecką uwiadomiono już o zamierzonym jej wysłaniu do Indyi. — Dwiestu zbrojnych z tej legii wysłano do Synopy, gdzie sama już ich obecność wstrzymała Baszi-Bozaków od dalszych zdżońności.

— Port w Kerezu wolny już całkiem od lodu, a wstrzymywane potąd okręta mogą bez przeszkody odpłynąć na otwarte morze.

— W szpitalu wojskowym w Ramis-Czyfliku zmarła Siostra Miłosierdzia, którą na własne jej żądanie pochowano między żołnierzy. „Byłam — rzekła przed zgonem — dozorczynią chorych żołnierzy, więc i po śmierci życzę sobie spoczywać z tymi, co zmarli w szpitalu.“ Całe niewielkie swe mienie zapisała dla chorych żołnierzy z tem życzeniem, by im dawano lepszą wygodę.

— Ministeryum tureckie postanowiło niezmiennie zaprowadzić we wszystkich sławiańskich prowincjach Turcyi ten sam tryb rządowy jak w Serbii, z tą tylko różnicą, że szef otrzyma rangę cywilnego i wojskowego gubernatora. Reformy więc, na zaprowadzenie których Sultana właśnie zezwolił, nie natrafiają na te trudności, o jakich dzienniki mocarstw zachodnich wspominają.

Teatru wojny.

(Zabawy obozowe. — Depesza generała Codrington z 4. lutego. — Szczegóły rozłożenia wojsk Omera Baszy.)

Do dziennika *Daily News* piszą z pod Sebastopola, że teatr jest teraz główną rozrywką wojskom stojącym w Krymie. Dnia 4. lutego przedstawił 72 pułk szkocki kilka sztuk teatralnych, a nazajutrz mieli strzelcy popisować się na scenie. — Z afisza pokazuje się, że wszelkiego stopnia wojskowi brali udział w tych przedstawieniach, kapitanowie, lekarze, sierżanci i szeregowi. Lekka dywizya, a mianowicie 7ma i 23cia fizylerów pracuje nad urządzeniem wielkiego teatru stałego, przyczem i wyżsi oficerowie biorą udział znakomity. Brygadyer Lysons z 23. i pułkownik Cadagan malują kurtyny i kulisy, a pułkownik Wellesley objął funkcję dyrektora teatru. Zapomniano już o biedzie i trudach wojennych i wszyscy bawią się w najlepsze.

— Do angielskiego ministeryum wojny nadeszła następująca depesza generała Codringtona:

„Sebastopol 4. lutego.

Milordzie! Marszałek Pelissier oznajmił mi przed kilkoma dniami, że dziś ma nastąpić zniszczenie fortu Mikołaja, a później doniósł, że o godzinie 1. z południa każe podpalić podłożone miny. — Z pochyłości wewnętrznej wzgórza Redanu i z innych punktów wewnątrz linii rosyjskich widać dokładnie całą zatokę. Było prześliczny, jasny dzień. Każdą straż rosyjską na północnej stronie, każdy oddział robotników, każdego żołnierza rosyjskiego, który swobodnie wygrzewał się na słońcu, można było rozróżnić. Od czasu do czasu wpadała nieprzyjacielska kula lub bomba do miasta, zresztą niczakołcało nic zwykłego obrazu spokojności, a nawet rzeczy można: opustoszenia. My z naszej strony patrzyliśmy na leżące w gruzach wielkie koszary, na wewnętrzną zatokę doków, na wybrzeże z szczątkami fortu Pawła i na obszerną wklęsłość portu po lewej stronie, gdzie stoją poburzone domy właściwego Sebastopola. Znajdują się tam oprócz tego owe sławne arkady gotyckie, kazamaty w głębi fortu Mikołaja, którego okienka strzelnicze podwójnym rzędem wychodzą na morze. Fort Mikołaja stał na przylądku wysuniętym w głąb zatoki i podobnie jak fort Konstantyna na północy, zasłaniał twierdzę od ataku ze strony morza. Oczekiwaliśmy z wielką ciekawością tego strasznego dramatu, który miał być nowym dowodem potęgi i powodzenia, gdyż 106.000 funtów prochu znajdowało się w rozmaitych minach. O naznaczonej godzinie pokazała się czarna, gęsta chmura dymu po lewej stronie gmachu, za nią wzniósł się druga, aż wreszcie doszedł przytłumiony huk naszych uszu; kamienie wlatywały w powietrze i do morza; eksplozje na ostatecznej prawej stronie i w centrum oznajmiła po chwili jedna wielka chmura dymu, która zasłaniała przed naszymi oczyma to okropne dzieło zniszczenia. Promienie słońca rzucały przecudny blask na tę masę dymu, której część dolna całym swym ciężarem poczerniała stos swej ofiary. A gdy wreszcie po chwili zawiął silny wiatr po nad zgłiszczami miasta, pokazało się, że z dumnego fortu Mikołaja pozostała tylko kupa gruzów i że straszną tę groźbę portu pochłonięły na wieki własne jego wody. O stanie doków donosiłem już obszernie

w dawnych moich listach. Wszystkie są zniszczone i tylko rozrzucone tu i owdzie bryły granitu, sklepienia, sztaby żelazne i belki wskazują miejsce, na którym niegdyś się znajdowały.

W. J. Codrington.“

— *Presse d'Orient* zawiera bliższe szczegóły, w jakim położeniu armia anatolska. Omer Basza nie przeprowadził całej swej armii do Redut-Kale. Gdy go doszła wiadomość o poddaniu się Karsu, zbliżał się do Ontopo, na prawym brzegu rzeki Sewa i stał tylko 3 $\frac{1}{2}$ mili od Kutais: Gubis-Kale, jedyna jeszcze do przeprowadzenia się rzeka, nie przedstawiała żadnych trudności. Niektórzy oficerowie nalegali na dalszy pochód, naczelny wódz obawiał się jednak, ażeby na błotnistych równinach wyższego Ryonu niespotkał trudnych do pokonania przeszkód. Na początku stycznia postawiono pod wodzą Osmana Baszy nad małą rzeką Ryonu liczną forpocztę, która lewym skrzydłem naprzeciw Khoni opiera się o dawny gościniec z Sugdidi do Kutais. Na północy zasłania druga forpocztą pod Isken-der Baszą Sugdidi i Ingur. Czoło armii stoi w Choloni, nad źródłami Sewy i w Senaku, dawnym zamku genueńskim nad rzeką Abasza i tak jest rozstawione, że może wspierać obie forpoczty. Omer Basza stoi z rezerwą w Redut-Kale; wojsko jego jest częścią w Chapis i nad małą Czurą na północy, a częścią w Chapis i Nebuda, na południu, w barakach umieszczone.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 23. lutego. Dziennik *Press* donosi, że po zawarciu pokoju p. *Medem* w Londynie, a *Brunow* w Paryżu mianowani będą ambasadorami Rosyi. — Dom Rothschildów zawarł wczoraj z kanclerzem skarbu nową pożyczkę 3 procentową w kursie 90 za sto.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 26. lutego. Spęd byłta rzeźnego liczył na wczorajszym targu 193 sztuk wołów, których w 8 stadach po 9 do 29 sztuk z Lesienic, Szerca, Żółkwi, Stryja i Brzeżan na targowicę przepędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 156 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła mogącego ważyć 295 wiedeńskich funtów mięsa i 27 $\frac{1}{2}$ funtów łożu 67r.30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 390 funtów mięsa i 37 $\frac{1}{2}$ funtów łożu, kosztowała 86r.30kr. mon. konw.

(Ceny targowe w obwodzie stryjskim.)

Stryj, 21. lutego. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych foraliów, jakie były w pierwszej połowie bieżącego miesiąca na targach w Bolechowic, Bukaczowcach, Dolinie, Kałuszu, Mikołajowie i Rozdole: korzec pszenicy 11r.30k. — 10r. — 10r.24k. — 11r.12k. — 9r.36k. — 12r.24k.; żyta 8r.24k. — 6r.36k. — 8r. — 6r.42k. — 7r.36k. — 9r.; jęczmienia 6r.12k. — 5r. — 5r.36k. — 5r.48k. — 5r.48k. — 7r.30k.; owsa 2r.24k. — 3r. — 2r.48k. — 2r.48k. — 3r.12k. — 3r.; hreczki 10r.24k. — 0 — 0 — 5r.48k. — 5r.36k. — 6r.; kukurduzy 7r. — 5r.36k. — 6r.24k. — 6r.30k. — 7r.36k. — 8r.; kartofli 0 — 0 — 3r.12k. — 3r.48k. — 4r. — 0. Cetnar siana 40k. — 40k. — 40k. — 1r. — 50k. — 1r. Sag drzewa twardego 5r.12k. — 4r. — 5r.8k. — 15r.12k. — 8r.12k. — 8r.30k., miękkiego 4r. — 3r. — 3r.58k. — 10r. — 5r.54k. — 0. Funt mięsa wołowego 5k. — 6 $\frac{3}{4}$ k. — 5k. — 6k. — 6 $\frac{4}{5}$ k. — 5 $\frac{1}{5}$ k. Garniec okowity 2r. — 1r.5k. — 2r.40k. — 1r.20k. — 1r.20k. — 1r.20k. m. k. Nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 26. lutego.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	50	4	54
Dukat cesarski	4	53	4	57
Półimperyal zł. rosyjski	8	24	8	28
Rubel srebrny rosyjski	1	37 $\frac{1}{2}$	1	38 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicji. listy zastawne za 100 złr.	88	—	88	30
Galicjijskie obligacje indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa } kuponów	75	15	76	—
	83	40	84	30

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 22. lutego.		w przecięciu
Obligacje długu państwa	5% za sto 82 $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	82 $\frac{3}{8}$
detto pożyczki narod.	5% „ 84 $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$ 84	84 $\frac{1}{16}$
detto z r. 1851 serya B.	5% „ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% „ —	—
Obligacje długu państwa	4 $\frac{1}{2}$ % „ —	—
detto ditto	4% „ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% „ 65	65
detto ditto ditto	3% „ —	—
detto ditto	2 $\frac{1}{2}$ % „ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„ —	—
detto ditto z r. 1839	„ —	—
detto ditto z r. 1854	105 105 $\frac{1}{4}$	105 $\frac{1}{8}$
Obl. wiedeńskiego banku	2 $\frac{1}{2}$ % „ —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% „ 93	93
Obl. indemn. Niż. Austr.	5% „ —	—
detto krajów koron.	5% „ 76 76 $\frac{1}{2}$ 79 $\frac{1}{2}$	77
Akcy bankowe	1018 1022 1024	1022
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	500	500
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	—

	za sto	w przecięciu
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	292	292
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	673 668 671	670
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	—	—
Galicyski listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 22. lutego.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	87 1/2	87 1/2 2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	105 104 5/8 3/4	104 3/4 aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę	24 1/2 fl. 103 3/4 1/2	103 1/2 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	76 1/2 7/8 77	76 3/4 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	103 3/4	103 3/4 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-15 16	10-15 1/2 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105 1/2	105 1/2 2 m.
Marsylia za 300 franków	121 5/8 3/4 122	121 3/4 2 m.
Paryż za 300 franków	121 1/2 122	121 1/8 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	261	261 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesaraki dukaty	9 3/4	9 3/4 Agio.
Dukaty al marco	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 104 3/4 l. — Frankfurt 103 3/8 l. — Hamburg 77. — Liwurna — Londyn 10.16. — Medyolan 105 1/2. — Paryż 122 1/4. Obligacje długu państwa 5% 81 1/8 — 82 1/4, detto 4 1/2% 72 — 72 1/4, detto 4% 65 — 65 1/2, detto 3% 48 1/2 — 49, detto 2 1/8% 41 — 41 1/4, detto 1% 16 3/4 — 17, detto S. B. 5% — —. Pożyczka narodowa 5% 84 — 84 1/16. Obligacje lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5% 93 — 93 1/2. Obligacje indemn. niżej. austr. 5% 83 — 83 1/2; detto innych krajów koron. 76 — 79. Oblig. Głogn. z wypłać 5% 93 — 93 1/2. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 91 — 91 1/2. Detto Peszt. 4% 93 — 3 1/2. Detto Mediol. 4% 90 1/2 — 90 3/4. Pożyczki loter. z r. 1834 227 — 227 1/2, detto z r. 1839 134 1/2 — 135, detto z r. 1854 195 3/4 — 196. Oblig. bank. 2% 60 — 61. Akcyi bank. z ujma za szl. 1028 — 1030; detto bez ujmy —. Akc. esk. banku 100 1/2 — 100 3/4. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kredyt. dla handlu i przem. 313 1/4 — 313 1/2. Akcyje c. k. austr. uprzyw. tow. rząd kolei żelazn. po 200 zlr. (500 frank.) 381 — 381 1/4. Póln. kolei Ces. Ferd. 272 1/2 — 273. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 298 — 299. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20; detto 2. wydania 25 — 30. Akcyi żeglugi par. 671 — 673; detto 11. wyd. —; detto 13. wydania 635 — 638; detto Lloyd'a 450 — 455. Akcyje młyn parowego wiedeń. 99 — 100. Akcyje Peszt. mostu Janouch. 62 — 64. Prior. obl. Lloyd'a (w srebrze) 5% 88 — 88 1/2. Pólnocnej kolei 5% 85 — 85 1/2. Głognickie 5% 76 — 77. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 83 — 84. Renty Como 13 — 13 1/4. Esterhazego losy 40 zł. 70 — 70 1/2. Windischgräza losy 24 1/4 — 24 1/2. Waldsteina losy 24 1/4 — 24 1/2. Keglevicha losy 11 1/4 — 11 1/2. Ks. Salma losy 39 3/4 — 40. St. Genois 39 3/4 — 40. Palffego losy 40 — 40 1/4. Cesaraki ważnych dukatów agio 9 3/4 — 10.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. lutego.

Oblig. długu państwa 5% 83 3/4; 4 1/2 73 1/2; 4% —; 4% z r. 1850 —.

3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1028. Akcyje kolei póln. 2735. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 672. Lloyd 440. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niżej. austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. 481 1/4 zlr.

Amsterdam 1. 2. m. 87. Augsburg 104 1/4 3. m. Genua — 1. 2. m. Fr nk-furt 103 1/4 2. m. Hamburg 76 3/8 2. m. Liwurna — 1. 2. m. Londyn 10 — 14. l. m. Medyolan 105 1/4 l. Marsylia — l. Paryż 121 3/4 Bukareszt 263 1/2. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 8 1/2. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niżej. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 76 1/2. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 106 1/16. Pożyczka narodowa 84 9/16. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 381 1/2. fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 316 1/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. lutego.

Hr. Mier Henryk, c. k. szambelan, z Lemberg. — PP. Skrzyńscy Ignacy i Władysław, z Strusowa. — Tchorzniczy Jul. i Konst., z Krakowa. — Janowski Liber., z Tulijówki. — Stoczyński Adolf, z Czernakowic. — Strzelecki Krzysztof, z Płuhowa. — Biliński Onufry, ze Stryja. — Kieszkowski Józef, z Winnik. — Łodyński Hieron., z Milatyna. — Thullie Stanisław, z Świerza. — Korzeniowski Aleksander, z Machnowa. — Zamorski z Lemberg. — Kielanowski Tytus, z Kozłowa. — Poten Fryderyk, z Lahodowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. lutego.

Hr. Cetnar Albert, do Podkamienia. — PP. Osterman, c. k. przełożony obw., do Stanisławowa. — Jabłonowski Józef, do Rawy. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Czerwiński Jul. i Ludwik, do Zarzyc. — Jędrzejowicz Kazim., do Czapl. — Gołaszewski Piotr, do Dzieduszyna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 25. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.28	— 32°	88.6	północny	sl.
2. god. popoł.	328.29	— 0.9°	76.9	"	"
10. god. wiecz.	329.41	— 1.7°	87.7	"	"

Wysokość śniegu 2."

T E A T R.

Dziś: Pierwszy raz: Dramat nowo wytłumaczony przez H. Meciszewskiego z oryginału niemieckiego pana Laube w 5 aktach z prologiem: „**Monaldeski**“ (Monaldeschi) na benefis pana **J. Kalicińskiego**.

KRONIKA.

Pan Lapezyński da w piątek dnia 29. b. m. o godzinie pół do szóstej wieczór w sali ratuszowej koncert na korzyść towarzystwa muzycznego. Burmistrz miasta odstąpił z uprzejmości salę na ten koncert. Dyrekcya towarzystwa poczytuje sobie za miły obowiązek wynurzyć za to artyście najczulsze swe podziękowanie. Dla uzyskania miejsca znaczniejszej liczbie gości nie będzie w sali konap, a cenę miejsca zamkniętego w sali i na galerii oznaczono po 1 zlr., wstęp zaś na salę 40 kr. m. k. Zamknięte miejsca i karty wstępne sprzedaje z grzeczności księgarnia p. Kallenbacha, przed koncertem będzie można nabyć biletów przy kasie.

O zburzeniu warowni nikolajewskiej w Sebastopolu zawierają dzienniki angielskie ciekawe szczegóły, a między innymi pisze o tem „Daily News“: „Ogromny ten fort o 192 działach był po warowni konstantynowskiej największy ze wszystkich fortów rosyjskich nad czarnym morzem, a dla swej objętości i położenia swego wpadał więcej w oczy, niż jakiegokolwiek inne zabudowanie w Sebastopolu. Dnia 4go lutego około południa widziano czterokonny powóz marszałka Pelissier'a i jego samego zbliżającego się ku miastu; nieco później przybył i generał Codrington na wzgórze, chcąc się z redanu przypatrzeć wy-sadzeniu w powietrze fortu nikolajewskiego, tak jak marszałek Pelissier z budynku, dawniej dla straży przednich przeznaczony. Wkrótce zbrali się też i oficerowie wszystkich trzech armii na wzgórze; pogoda była prześliczna, powietrze tak czyste i jasne, że można było widzieć na milę i dalej, powierzchnia morską w zatoce gładziutką, a pod nogami trzeszczał śnieg zwarty przy-mrozkiem. Rosyanie widząc coraz więcej wojowników z przeciwnego obozu na wzgórze południowych, zbrali się przy swych szanicach i działach, wyglądali ciekawie dalszych następności. Eksplozye zaczęły się o pół do drugiej. Dwie gęstych chmur z baterji skrzydłowych, a potem huk dwóch wybuchów nie o wiele głośniejszy od huku dział ciężkich zapowiedziały początek zniszczenia fortu wspomnianego. Rosyanie dali najprzód ognia z moździerza, i ponawiali potem wystrzaly swe co minuta; strzelali jednak na ślepo, a bomby ich padały po największej części na gruzy dokoła zburzonych. Lecz po upływie dziesięciu minut zwróciła się nagle uwaga powszechna na nikolajewską warownię. Artylerya rosyjska przestała w tej chwili dawać ognia, gdyż spostrzegła już o co właściwie chodziło. Od zachodniego końca warowni rozciągnęła się olbrzymia chmura gęsta i czarna, w powietrzu rozległ się huk przygłuchy, a ziemia zdrząła dokoła. Wybuch był nie bardzo głośny i nie wielki, lecz gdy się

zaczęły zapadać galerye i ściany granitowe, kiedy w powietrzu wzbila się zdów ogromna chmura i tuman kurzu, a po rozwianiu się chmury tej zniknęła z oczu cała zachodnia strona warowni, natenczas ogarnęła wszystkich dziwna groza, a że dla wielkiej odległości huk był przygłuchy, przeto zdawało się, jakoby cały gmach ten runął siłą czarodziejską. Jeszcze się chmura i tuman kurzu całkiem nie rozwiały, gdy w tem — po upływie dalszych pięciu minut — i drugi wybuch nastąpił. Tym razem runęło wachodnie skrzydło warowni, i widać było już tylko środkową wyższą nieco część z wieżą okrągłą i obserwatorium. Nie długo się jednak i to ostało. Dwa nowe wybuchy zburzyły i tę część warowni, a gdy wiatr od północy wiejący spędził chmurę dymu i kurzu ku morzu, nie widać już było prócz gruzów i śladu kolosalnego niegdyś zabudowania. Z upadkiem górującej tej warowni zmienił się nagle i widok całej okolicy, i dopiero teraz przedstawia Sebastopol rzeczewicie tylko nieforemną kupę gruzów. — Wysadzenie warowni nikolajewskiej powiodło się zupełnie, kamień nie został na kamieniu, a z gruzów niepodobna by już było rozpoznać dawniejszej jej konstrukcyi. Zburzenie fortu przeciwnego, a mianowicie pawłowskiego, przyszło nierównie łatwiej, zwłaszcza że warownia ta była wysoka i mniejszej objętości. Z drugiej zaś strony upewniają inżynierowie francuscy, że budowa warowni nikolajewskiej nie była tak mocna, jak się na oko zdawało. Po wysadzeniu jej w powietrze strzelali Rosyanie z dział na strony północnej jeszcze przez pół godziny, a nawet i później aż do wieczora padały szczególne strzaly z ich baterji na gruzy sebastopolskie.“

— Stowarzyszenie omnibusów londyńskich wyznaczyło niedawno nagrodę 100 L. za wynalezienie a właściwie urządzenie więcej nieco przestronnego i wygodniejszego niż teraz omnibusu. Nagrodę tę przyznano fabrykantowi p-wozu, który go nazwał omnibusem salonowym i zaprowadził w nim ruchome siedzenia na 25 osób. Pewna liczba powozów według tego wzoru nowego jest już na ukończeniu.

— „Constitutionnel“ utrzymuje, że jeżeli tak, jak teraz pójdzie dalej, tedy wkrótce będą zapelnione w południowej Francji próznie, które wojna sprawiła między tamtejszą ludnością. I tak w nocy z 9. na 10. lutego powiły dwie kobiety w Marsylii naraz po troje dzieci, a w Lyonie jedna, która już dwa razy miała bliźnięta, teraz powiła troje.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 9. Rozmaitości.